

ارتقای مدیریت فرآیندهای آموزشی و تحصیلی از طریق طراحی و به کارگیری سامانه مدیریت تحصیلی (سمت)

Improving educational and learning processes by developing and Implementing the Educational Management System

فرامرز پور اصغر؛ جعفر صادق تبریزی؛ لیلا دشمنگیر؛ سالار محمد دخت چرندابی نژاد؛ سید محمد حسین پور هاشمی اردکانی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز

مقدمه و هدف

رسالت دانشگاه به عنوان یک نهاد آموزشی، رشد انسان، تولید سرمایه اجتماعی و فرهنگی و تأمین ابزار برای نسل‌های آتی است و زمانی به خوبی رسالت خود را عملی می‌کند که فرایندهای آموزشی به طور مستمر ارزیابی شده و ارتقا یابند تا بازدهی منابع در دسترس به حداکثر رسیده و به تبع آن کیفیت و رضایت ذینفعان افزایش یابد. یکی از ابزارهای ارتقای فرایندها و افزایش کیفیت، استفاده از فناوری اطلاعات است. سامانه سمت با هدف ارتقای فرایندهای آموزشی و تحصیلی شامل جستجو و انتخاب استاد راهنما، ثبت عنوان و پیش پروپوزال پایان نامه و پایش عملکرد دانشجویان دکتری تخصصی و ارائه و تأیید مرخصی ایشان طراحی و اجرا شده است.

پروش کار

در آغاز طراحی سامانه ابتدا کلیه فرآیندهایی که به شیوه معمول و دستی در حال انجام بودند و قابلیت الکترونیکی شدن داشتند گردآوری شدند. این فرآیندها شامل معرفی اساتید گروه آموزشی، سوابق و علایق پژوهشی آنها جهت انتخاب به عنوان استاد راهنما، آگاهی از ظرفیت و تمایل اساتید از پذیرش پایان نامه در مقاطع مختلف، تکمیل فرم عنوان و پیش پروپوزال پایان نامه برای طرح در گروه، پایش عملکرد ماهیانه و درخواست مرخصی ماهیانه دانشجویان دکتری بودند. از web platform به عنوان سکوی طراحی سامانه استفاده شد. در طراحی سامانه از مدل MVC بهره گرفته شد. در طراحی این سامانه از زبان های برنامه نویسی HTML، Javascript، CSS، Java، SQL و از پایگاه داده MariaDB استفاده شده است. سرویس دهنده مورد استفاده Apache Tomcat می باشد. آخرین گام نیز انتخاب سرویس دهنده متناسب با ساختار شبکه دانشگاه بود. در این پروژه از سرویس دهنده Microsoft Windows Server 2016 استفاده شده است. جهت ارزشیابی سامانه، یک پرسشگری در بین دانشجویان دکتری تخصصی، اعضای هیئت علمی و کارشناسان گروه مدیریت و سیاستگذاری سلامت انجام گردید و اطلاعات لازم جهت بررسی میزان تاثیر سامانه بر روی فرآیندهای مختلف آموزشی از طریق پرسشنامه محقق ساخته پس از ارزیابی روایی و پایایی، جمع آوری شد. نظرات ۳۲ نفر در دو فاز قبل و بعد از اجرای سامانه دریافت گردید. تحلیل داده های جمع آوری شده با استفاده از روش های آماری توصیفی (فراوانی، درصد، میانگین و انحراف معیار) و با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۱۶ انجام گرفت.

شکل ۱. پروفایل اعضای هیئت علمی در سامانه مدیریت تحصیلی

پیام یوستر

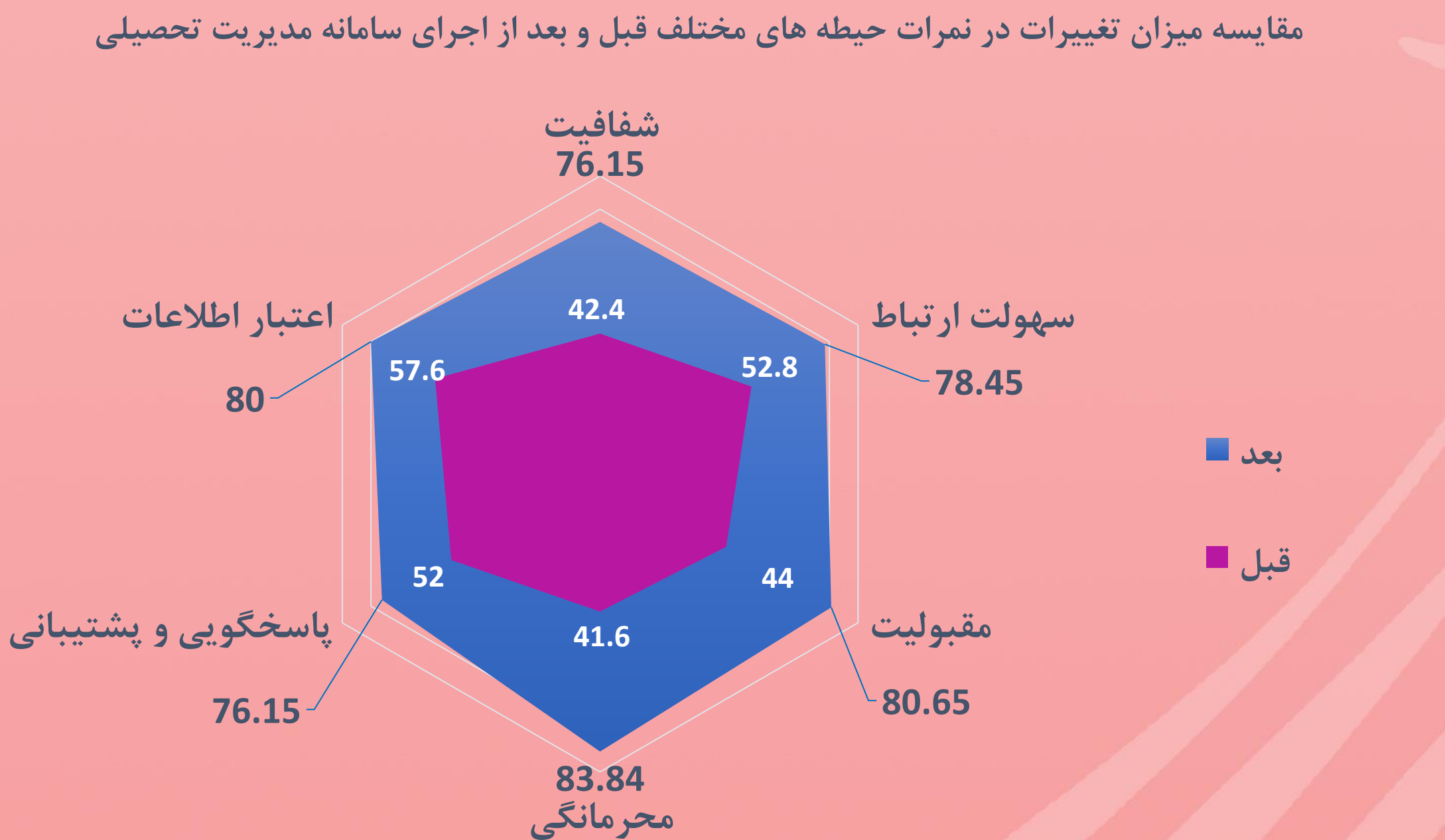
ارزیابی مداوم فرآیندهای روزمره دانشگاه و بهینه‌سازی آن
مخصوصاً با استفاده از ظرفیت فناوری اطلاعات به بهبود کیفیت
خدمات و ارتقای عملکرد دانشگاه کمک شایانی خواهد کرد و
رضایتمندی ذینفعان آن را افزایش خواهد داد.

شکل ۲. بخشی از فرم ارزیابی کیفی دانشجویان دکتری تخصصی در سامانه مدیریت تحصیلی

نتائج

بر اساس ابزار جمع آوری داده، نظرات شرکت کنندگان، در شش حیطه شفافیت فرآیندها، سهولت ارتباط در فرآیندها، مقبولیت فرآیندها، محرمانگی اطلاعات در فرآیندها، پاسخگویی و پشتیبانی فرآیندها و اعتبار اطلاعات جمع آوری شده مورد بررسی قرار گرفت. با توجه به داده های ارائه شده در نمودار زیر، نمرات تمامی شش حیطه مورد بررسی قبل از اجرای سامانه مدیریت تحصیلی، در فاز بعد از اجرای سامانه مدیریت تحصیلی ارتقا یافته اند. بیشترین ارتقا در حیطه محرمانگی (۴۲/۲۴+) و کمترین میزان ارتقا مربوط به حیطه اعتبار اطلاعات (۲۲/۴+) بود.

بحث و نتیجه گیری

نتایج نشان داد که این سامانه تأثیر مثبت روی ابعاد مختلف فرآیندهای آموزشی و تحصیلی مذکور داشته و ذینفعان استفاده از سامانه را به فرآیند سنتی ترجیح می‌دهند. این سامانه می‌تواند به شکل گسترده‌تر در گروه‌های آموزشی، دانشکده‌ها و حتی در سطح دانشگاه‌ها مورد استفاده قرار بگیرد و فرآیندهایی که به شکل سنتی صورت می‌پذیرد بوسیله سامانه و بر بستر اینترنت بهینه شوند.

Take home message

Continuous evaluation and optimization of the university processes, especially by using the capacity of information technology, will improve the quality of services, improve the performance of the university, and will increase the satisfaction of the stakeholders.